

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.358/2012/8. szám

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a dr. Hetényi Géza ügyvéd által képviselt A. Korlátolt Felelősségű Társaság "felszámolás alatt" felperesnek a dr. Farkas János ügyvéd és dr. Andó Andrea ügyvéd által képviselt D. Önkormányzata alperes ellen üzletrész adásvételi szerződéstől elállás megállapítása és vételár visszafizetése iránt a Pest Megyei Bíróságon 10.G.40.468/2010 számon indított perében a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.433/2011/7. számú ítélete ellen a felperes által 22. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján indult felülvizsgálati eljárásban, tárgyaláson, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 190.500 (Egyszázkilencvenezer-ötszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget és térítsen meg az államnak - az állami adhatóság külön felhívására - 630.000 (Hatszázharmincezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes önkormányzat a Közép-Duna-Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) által határozatlan időre kiadott, a **D.** I-VI. számú belterületi tavak vízmélység növelő és vízminőség javító kotrására irányuló környezetvédelmi, valamint a 2013. december végéig érvényes vízjogi létesítési engedélyével rendelkezett. Ezek birtokában vízmélység növelő és vízminőség javító kotrást folytathatott. A Felügyelőség 2008. július 22-én előre be nem jelentett helyszíni szemlét tartott az alperes által a munkák

elvégzésével megbízott társaság telephelyén, melynek következtében teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzését írta elő az alperes részére. A kötelezés 2008. szeptember 18-án emelkedett jogerőre. Az elvégzett felülvizsgálat alapján 2009. augusztus 3-án a Felügyelet KTVF:630-16/2009 számú határozatával környezetvédelmi működési engedélyt adott az alperes részére (3. számú beadvány A/9.).

A perben nem álló **D. Kft.** (a továbbiakban: Kft.) az alperes egyszemélyes tulajdonában állt. Az alperes 2008. augusztus 1-én pályázati felhívást tett közzé. A II. pont szerint a pályázat tárgya az alperes 100 %-os tulajdonában álló Kft. „49 % mértékű üzletrészesének a D. I-VI. tavak vízmélységét növelő és vízminőségét javító kotrása műszaki feltételekhez és önkormányzati kizárólagos vagy konszenzuális vagyoni jogi rendelkezéseket biztosító társasági jogi (létesítő okirat módosítási) feltételekhez kötött értékesítése.” A pályázati feltételek között (II.1.) a pályázó „alanyi feltételeinél” meghatározta - egyebek mellett - , hogy a pályázónak úszóhajóval végzett tókotrási megrendeléssel és gyakorlattal is rendelkeznie kell. A műszaki feltételek tartalmazták (II.3.1.1.), hogy a pályázónak rendelkeznie kell kizárólag saját tulajdonú úszóhajóra szerelt „legyezős mozgású bontófejes vízszugárral és legalább 250 tonna/óra teljesítményű szivattyúval” működő gépi berendezéssel és környezetbarát technológiával. A gépeket 2008. augusztus 31. napjáig a munkaterületre kell helyezni. A vízminőség javító üzletág működését (kotrás-deponálás-értékesítés) a vízjogi létesítési engedélynek a Kft.-re 30 napon belül hatósági eljárásban történő átíratása kézhezvétele után, várhatóan 2008. szeptember 15. napjától kell megkezdeni.

A pályázat a vételárat két részre bontotta: 2.500.000 forintot „fix” vételárként - melyet az alperesnek a Kft.-ben levő ingatlan apportja pénzbeli törzsbetétre történő kicserélésére kell fordítani - , illetve „mozgó” vételárként 8.000.000 Ft limitárban határozott meg.

A pályázati felhívás 5.2.2. pontjában részletezte az alperes visszavásárlási jogát és gyakorlásának feltételeit, illetve 5.3. pontjában meghatározta a Kft. tulajdonosainak üzletrészeihez kötődő különjogokat és mellékszolgáltatásokat. Eszerint eltérő tagsági jogok és eltérő osztalékjog illette meg a tulajdonosokat. Az A) pontban, az Önkormányzat különjogai és mellékszolgáltatása körében (5.3.3.pont) tartalmazta az ajánlat, hogy az alperes mellékszolgáltatási kötelezettséget vállal arra, a javára szóló vízjogi létesítési engedélyt a Kft. javára „átcedálja”. Az eladó és a pályázat nyertese „a pályázat eredményhirdetése alapján aláírt üzletrész adásvételi szerződés és létesítő okirat módosítás nyilatkozataikhoz kötve vannak, azonban harmadik személy vízügyi hatóság engedélymódosításának hiánya a jelen pályázatot és az alapján létrejött szerződéseket érvénytelenné teszi, és a felek kölcsönösen kötelesek a pályázat kiírását megelőző eredeti

állapotot helyreállítani." Az alperes a tavak vízmélység növekedése és vízminőség javulása, mint az önkormányzati vagyonban bekövetkező értéknövekedés díjazásaként a Kft.-nek szolgáltatja a vízjogi engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag (iszap, kavics, homok) hasznosításának (hasznai szedésének) jogát (1. számú keresetlevél, F/5.).

A pályázatot a felperes nyerte meg, melynek eredményeként a felek között 2008. szeptember 2-án üzletrész átruházási szerződés jött létre, a felperes a Kft. 1.470.000 Ft névértékű 49 %-os üzletrészéért 10.500.000 Ft-ot fizetett meg az alperesnek.

A felek az üzletrész adásvételi szerződést 2009. június 24-én - a pályázat tartalmának megfelelően - módosították azzal, hogy az alperes javára 2013. szeptember 2-ig visszavásárlási jogot kötöttek ki a felperes üzletrészére.

Az adásvételi szerződés megkötésének napján a felek aláírták a Kft. módosított társasági szerződését. Ennek 10. pontja szerint a tagok a törzsbetétjük szolgáltatásán kívül vagyoni értékű szolgáltatás teljesítésére is kötelesek. A Kft.-ben két üzletágot hoztak létre (1.tavak vízminőség javító üzletága és 2.településüzemeltetési üzletág). A társasági szerződés módosítás szerint az 1. üzletág a 10.2.2. pont alapján a Kft. kezelésében álló tavak vízmélység növelő és vízminőség javításával, illetve ásványi anyag (kavics, sóder) kitermelésével foglalkozik. Ennek az üzletágnak a vezetését a felperes által delegált cégvezető látja el, a felperes pedig az 1. üzletág működtetésének személyi, dologi és pénzügyi feltételeit mellékszolgáltatásként köteles a Kft. javára nyújtani oly módon, hogy önköltségen leszámíthatja a felmerült költségeket a Kft. felé. A Kft. e költségeket az üzletág bevételéből (kotrásból keletkezett áru értékesítése) fizetheti ki.

A 10.3.2.3. pont szerint, ha a Kft. adózás utáni eredményéből osztalék nem fizethető, vagy nem fizethető ki évente legalább 8.000.000 Ft osztalék, akkor a felperes díjazás nélküli mellékszolgáltatási kötelezettség jogcímén 8.000.000 Ft erejéig készfizető kezességet vállal a Kft. javára, hogy az évente legalább ekkora összeget rendkívüli ráfordításként az alperesnek megfizessen (önkormányzat garantált rendkívüli árbevétele).

A társasági szerződés a pályázatban szereplő, a vízjogi engedély hiánya miatt a szerződések érvénytelenségére vonatkozó, a pályázati felhívás 5.3.3. pontjában szereplő feltételt már nem tartalmazta.

Az alperes 2008. augusztus 18-án a Felügyelőséghez fordult azzal a kéréssel, hogy a vízjogi engedélyt a Kft. nevére módosítsák, ennek ellenére az engedély kiadása 2009. augusztus 3-án, az alperes nevére történt.

2009. október 28-án az alperes felszólította a felperest, hogy 2009. november 15-ig kezdje meg a mederkotrás műszaki felvonulását

(a mellékszolgáltatás teljesítését) a délegyházi 1335/15 hrsz-ú üzemerületre. Tájékoztatta a felperest, hogy a társasági szerződés alapján előírt szeptemberi műszaki készenléthez képest a fent kitűzött határidő póthatáridőnek minősül. A felperes a felszólítást nem vette át, a mellékszolgáltatási kötelezettséget nem teljesítette, ezért az alperes 2009. december 17-én kelt írásbeli nyilatkozatával el kívánt állni a mellékszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó megállapodástól.

Az alperes 2010. január 18-án visszavonta a Felügyelőséghez 2008. augusztus 18-án benyújtott, még el nem bírált kérelmét, mely a vízjogi engedélynek a **D. Kft.** nevére történő átírására vonatkozott. A Kft. 2010. február 1-től végelszámolás alatt állt, majd törölték a nyilvántartásból, mely határozat ellen a felperes keresetet nyújtott be.

A felperes társaságnál tulajdonosváltás, ügyvezetőváltás történt 2009. augusztus 25-én és a társaság megváltoztatta a székhelyét. Ettől kezdődően a **D. Vagyonkezelő Kft.** működésében a felperes nem vett részt. A felperes társaság ellen 2009. október 1-én kezdeményezett Fpk. 01-09-007780 számú felszámolási eljárásban a Fővárosi Bíróság 2010. június 30-án közzétett végzésével a felperes felszámolását megindította, felszámolóként a **D. Kft.**-t jelölte ki. A felszámolási eljárást lefolytató bíróság 4. sorszámú, felszámolást elrendelő végzésének indokolásában megállapította, hogy az adósnak a bíróság végzését nem sikerült kézbesíteni, az ügyvezető részére küldött küldemény "nem kereste" jelzéssel érkezett vissza.

A felperes 2010. október 25-én benyújtott keresetében 10.500.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy az alperes 2009. december 17-i nyilatkozata az üzletrész adásvételi szerződéstől való elállásnak minősül. Kérte a tagjegyzék módosítását oly módon, hogy a felperes ezen időponttól már nem tagja a Kft.-nek.

A peres eljárás tartama alatt az alperes 2011. február 25-én kelt levelében felhívta a felperest, hogy nyilatkozzon, rendelkezik-e olyan tárgyi eszközökkel, amelyekkel a mellékszolgáltatást teljesíteni tudja. Erre a felhívásra a felperes nem válaszolt, azonban a felperes nevében felszámolója 2011. március 8-án kelt, alperesnek küldött levelében úgy nyilatkozott, hogy a Ptk. 300.§-a alapján eláll az alperessel kötött üzletrész adásvételi szerződéstől, illetve a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 47.§ (1) bekezdése alapján felmondja azt.

Ezt követően kereseti kérelmét módosította, s másodlagosan arra alapította, hogy 2011. március 8-án - érdekmúlás folytán - elállt az adásvételi szerződéstől, figyelemmel a Cstv.47.§ (1) bekezdésében foglaltakra is, mert a vízjogi létesítési engedély

megszerzésének lehetősége nélkül az üzletrészt nem vásárolta volna meg.

Harmadlagos kereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy a 2011. március 8-án kelt levelében a Cstv. 47.§ (1) bekezdése alapján az üzletrész adásvételi szerződést felmondta.

Állította, a felperes csak azért kötötte meg az üzletrész adásvételi szerződést, mert az alperes vállalta, hogy a vízjogi létesítési engedélyt a közös tulajdonú Kft. megszerzi. Az alperes a pályázati kiírásban foglalt kötelezettségének nem tett eleget, a felperes csak az engedéllyel tudott volna árbevételt szerezni.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy a felperes nem tett eleget a mellékszolgáltatási kötelezettségének, ezért az alperes 2009. december 17-én a felperessel kötött, a mellékszolgáltatási kötelezettség körében létrejött megállapodástól elállt. Álláspontja szerint az üzletrész adásvételi szerződés egy mozzanatból álló jogügylet volt, a szerződés a vételár kifizetésével teljesedésbe ment. A felperes ezért érdekmúlásra hivatkozva a szerződéstől nem állhatott el és nem is mondhatta azt fel.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.500.000 forintot és ennek 2011. április 11-től járó kamatait, valamint a perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú és másodlagos kereseti kérelmet elutasította. A másodlagos kérelemmel kapcsolatban kifejtette, hogy a teljesedésbe ment üzletrész adásvételi szerződéstől nem lehet elállni. A felperes állításával szemben - mely szerint döntő jelentőségű volt számára, hogy az alperes a vízjogi engedélyt átcedálja a Kft.-re, melytől jelentős bevételt remélt - rámutatott, hogy a felperes nem kötött ki elállási jogot magának az üzletrész átruházási szerződésben a vízjogi engedély átadásának elmaradása esetére. Álláspontja szerint a vízjogi létesítési engedélynek önmagában vagyoni értéke nincs, ez csak lehetőséget biztosít arra, hogy ennek jogosultja a gyakorlása során bizonyos bevételekre tegyen szert. A Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperesre hárult annak bizonyítása, hogy a vízjogi engedély nélkül az üzletrészt nem vásárolta volna meg. Ezzel ellentétben az állapítható meg, hogy a felperes a társasági szerződésben általa vállalt mellékszolgáltatási kötelezettségnek nem tett eleget, azt meg sem kezdte.

A felszámoló azonnali hatályú felmondását ugyanakkor jogszerűnek ítélte meg, s úgy foglalt állást, hogy a felmondás alapján, a Ptk. 319.§-a szerint, a szerződés a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal megszűnt, így a már teljesített szolgáltatások visszajárnak.

A mindkét fél fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes marasztalás iránti keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 615.000 Ft+ÁFA együttes perköltséget, és rendelkezett az illetékről is.

A másodfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes fellebbezése megalapozatlan, míg az alperes fellebbezése alapos. Fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróságnak az elsődleges kereseti kérelmet elutasító rendelkezését. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, azonban érdemi döntésével nem értett egyet.

Elsőként – utalva a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 127.§ (2) bekezdésére és a 9.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk.218.§ (1) bekezdésére – kifejtette, hogy a pályázati kiírás nem más, mint ajánlattételre történő felhívás, amely csak abban az esetben válik a megkötött szerződés részévé, ha arról a felek kifejezetten rendelkeznek (Ptk.213.§ (1) bekezdés).

Álláspontja szerint az üzletrész átruházási szerződés a pályázati feltételekre történő utalást nem tartalmazott, a felek a vízjogi létesítési engedélyről az üzletrész átruházási szerződésben nem rendelkeztek, így a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felek jogviszonyában mindez az alperes szolgáltatási kötelezettségébe tartozott. A felek által megkötött adásvételi szerződés az alperes szolgáltatási kötelezettségeként nem is tartalmazhatta a vízjogi létesítési engedélynek a Kft. részére történő átadását, mert a mellékszolgáltatás a tagnak a Gt. hatálya alá tartozó társasági szerződésen alapuló olyan teljesítési kötelezettsége, amelyből eredően a taggal szemben a társaság válik jogosítottá és kötelezetté. Így a mellékszolgáltatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása folytán a szerződésszegésből eredő jogokat kizárólag a társaság érvényesítheti. Ebből következően az alperes a mellékszolgáltatási kötelezettség teljesítésének megtagadásával, a felperessel szemben nem eshetett késedelembe és a felperest a Ptk.300.§ (1) bekezdése alapján nem illette meg a jogosultság arra, hogy az üzletrész átruházási szerződéstől – a kötelezett késedelmére hivatkozással – elálljon. Erre tekintettel a felperesnek az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatása iránt benyújtott fellebbezését alaptalannak ítélte.

A harmadlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a Cstv. 47.§ (1) bekezdése a Ptk. szabályain és a szerződés rendelkezésein túlmutató felhatalmazást teremtett az adós által megkötött szerződéseknek a felszámoló egyoldalú jognyilatkozata alapján történő megszüntetésére. A felmondás a jövőre nézve szünteti meg a szerződést, ezért a felmondásnak csak akkor van szerződés megszűnését eredményező hatálya, ha az a felek

szolgáltatási kötelezettségének teljesítése folytán még nem szűnt meg.

Az üzletrész adásvételi szerződést vizsgálva megállapította, hogy az üzletrész átruházása megtörtént, a felperes a vételárat kifizette, így a felszámolót a Cstv. 47.§ (1) bekezdése szerint már nem illette meg a jogosultság a felmondásra. A felszámoló felmondásához a szerződés megszűnését eredményező hatály nem fűződött, amelynek következtében a felperes nem jogosult az általa teljesített vételár összegének visszakövetelésére.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben - tartalma szerint - kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint az alperes perköltségben való marasztalását. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk.213.§ (1) bekezdését, 300.§ (1) bekezdését, 301/A.§ (1) bekezdését, 319.§-át, a Gt.119.§-át és 127.§ (4) bekezdését.

Álláspontja szerint az üzletrész átruházási szerződést megelőző pályázati kiírást és az átruházási megállapodást együttesen kell értékelni. Nem egymozzanatos jogügyletről van tehát szó, az üzletrész értékesítésére azzal az egymástól elválaszthatatlan feltétellel került sor, hogy az alperes a vízjogi létesítési engedélyt utóbb a felek többszemélyessé váló társaságába cedálja át. Ezzel a perbeli visszterhes jogügylet minimálisan is két alperesi szolgáltatás teljesítését foglalta magában: egyrészt az üzletrész átruházását, másrészt a vagyoni értékű jognak a közös társaságba történő átcedálását, melyet csak formai okból határoztak meg mellékszolgáltatásként, ugyanis ez a szolgáltatás az üzletrész átruházáshoz nem kapcsolódhatott. A pályázati kiírás tehát gazdaságilag-jogilag oszthatatlannak minősítette a felek között a pályázat alapján egymástól mind térben, mind időben, külön szerződésekben és nyilatkozatokban nyújtandó szolgáltatások teljesítését.

A felperes a vízjogi engedély átcedálására irányuló ajánlat hiányában nem nyújtotta volna be a pályázatát, tekintettel a felperes által a pályázathoz csatolt, kifejezetten a létesítési engedély átadására irányuló referenciáira (például a kotróhajó).

Hivatkozott a pályázat 5.3.3. pontjára, mely szerint a vízjogi létesítési engedélynek az engedélyes személyében való változása elmaradása a felek között létrejött szerződések érvénytelenségét okozza. A vízjogi létesítési engedély átadására egyáltalán nem került sor, ezért a közös társaság nem képviselte azt a gazdasági és jogi értéket, amelyre tekintettel a felperes az üzletrészt kifizette. Erre tekintettel nem tartotta helytállónak a másodfokú bíróságnak azt az érvelését, hogy ha a társasági szerződés tartalmazta a vízjogi engedély átadását, de a pályázat alapján létrejött üzletrész átruházási szerződés nem, akkor az alperes késedelembe nem eshetett, s ezért a felperes elállási jogával nem élhetett. Álláspontja szerint az üzletrész átruházási szerződést a

pályázattal együtt kell megítélni. Az alperes nem csak egy vagyoni értékű jog átruházását vállalta, hanem egy vízügyi létesítési jog szolgáltatását is. Kifejtette, hogy a cégbírószági bejegyzés ilyen esetben nem minősítheti befejezetté a jogügyletet, ezért lehetőség van az elállásra és a felmondásra is. Utalva a pályázati kiírás 5.3.3. pontjára kifejtette, ha a szerződés érvényesen nem jött létre, úgy az eredeti állapotot kell helyreállítani.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet helyesen ítélte meg a felek jogviszonyát.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, nem ütközik a felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezésekbe.

Téves a felperesnek az az állítása, hogy a pályázat 5.3.3. pontjában szereplő, érvénytelenségre vonatkozó kikötést is figyelembe kell venni a felek jogviszonyának megítélésénél. Ilyen tartalmú rendelkezést ugyanis a felek egyik megállapodásba sem foglaltak, jóllehet a pályázat szövege majdnem teljes egészében megegyezik az üzletrész átruházási szerződésben, illetve a társasági szerződésben foglaltakkal. Ugyanakkor az üzletrész átruházási szerződés 14. pontja értelmében a szerződést csak írásban, a szerződéssel azonos formai szabályok szerint lehet módosítani, a szóban vagy ráutaló magatartással való szerződésmódosítás lehetőségét a felek kizárták.

A felülvizsgálati kérelem alapján csak a másodlagos, illetve harmadlagos kereseti kérelem körében kellett a Kúriának állást foglalnia, arról, hogy valóban egy jogcselekményből álló jogügylet volt az üzletrész átruházása, vagy pedig - a felperes felülvizsgálati kérelmében állítottak szerinti - több mozzanatból álló jogviszony jött létre a felek között, amelyik még nem fejeződött be az üzletrész átruházásával, ezért lehetőség van annak elállással, illetve felmondással történő megszüntetésére.

A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a felek valódi akarata szerint a vízjogi engedélynek a felek közös társaságára történő átruházása esetén ténylegesen a felperes végezhetne volna a kotrási tevékenységet. A szerződéses konstrukcióból - az alperes egyszemélyes kft-je 49%-os üzletrésze felperes részére történő eladása és a társasági szerződés-módosítás tartalma alapján - egyértelműen megállapítható, hogy az alperes a vízjogi engedélyt azért kívánta a többségi tulajdonában álló Kft. részére átcedálni, mert "a kotrási munkák megkezdéséhez közbeszerzési eljárás kiírására van szükség, amennyiben nem maga az Önkormányzat, vagy többségben önkormányzati tulajdonban lévő cég végzi a kotrási munkálatokat." (Ezt tartalmazza az elsőfokú eljárásban 3-I.

sorszámom becsatolt alperesi beadvány 3. oldalának utolsó bekezdése.) Abban az esetben azonban, ha az egyébként is meglévő önkormányzati társaságnak adják át a vízjogi jogosítványt, és annak kisebbségi üzletrészt értékesítik - a társaság működésében elkülönítve a kotrási tevékenységből eredő költségeket és bevételeket -, továbbá a társasági szerződésben még azt is rögzítik, hogy a folyamatos tevékenységből mekkora garantált rész illeti meg az önkormányzatot, akkor a közbeszerzési eljárás kikerülhető volt.

A felperes - a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező - keresetét az üzletrész adásvételi szerződéstől való elállására (másodlagos kereseti kérelem), illetve felmondására (harmadlagos kereseti kérelem) alapította arra hivatkozással, hogy az alperes nem tett eleget a társasági szerződésben vállalt kötelezettségének (amire tekintettel vásárolta meg a felperes az üzletrészt olyan magas vételáron) -, és amíg erre nem kerül sor, addig az üzletrész adásvételi szerződés folyamatban van.

A Kúria megítélése szerint a felperesnek ez a jogi álláspontja téves. A felek nem vitásan egymásra tekintettel kötötték meg az üzletrész adásvételi szerződést és a társasági szerződés módosítását, s a két szerződés alapján egy komplex jogviszony jött létre közöttük. A felperes által benyújtott kereseti kérelem tartalma alapján azonban a bíróságnak önállóan kellett vizsgálnia, hogy az üzletrész adásvételi szerződés teljesítése megtörtént-e, s ehhez képest van-e jogi lehetőség az attól való elállásra, illetve annak felmondására.

A Kúria álláspontja szerint helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy az üzletrész adásvételi szerződésben vállalt kötelezettségeiket a felek szerződésszerűen teljesítették, a felperes kifizette a vételárat és az alperes átadta az üzletrészt. A szerződésszerűen már teljesített üzletrész adásvételi szerződéstől való elállásra, illetve annak felmondására nincs lehetőség. Az elállási jog rendeltetéséből következik, hogy az a szerződésszerű teljesítés után már nem gyakorolható, mert az ilyen teljesítés a szerződést megszünteti, tehát már nincs mitől elállni. (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata I. kötet, KJK-Kerszöv Kft. Budapest, 2004. 1142. oldal második bekezdés.) Ugyanez vonatkozik a szerződésszerűen teljesített üzletrész adásvételi szerződés felmondására is, azaz a már teljesedésbe ment szerződést felmondani nem lehet.

Helytállóan mutatott rá arra is a másodfokú bíróság, hogy a társasági szerződésben meghatározottak szerint, a vízjogi létesítési engedélyt a közös társaság részére kellett szolgáltatnia az alperesnek. Ebből következően annak teljesítését a Kft. lett volna jogosult igényelni. A felperesnek a társasági jog eszközeivel kellett volna kikényszerítenie az alperes mellékszolgáltatási kötelezettségének teljesítését. Amennyiben a felperes álláspontja

szerint az alperes magatartása akadályozta meg a Kft.-n belüli felperesi tevékenység folytatását, és ez a felperesnek vagyoni hátrányt okozott, úgy más jogi eszközökkel léphetett volna fel emiatt.

Megjegyzzi a Kúria, semmilyen adat nincs arra nézve, hogy a felperes a 2008-2009 közötti időszakban ténylegesen meg akarta volna kezdeni a kotrást, s emiatt sürgette volna az engedély átírását a Kft. javára. A felperes közvetlenül a tulajdonos- és ügyvezető-váltása előtt még aláírta az üzletrész adásvételi szerződés módosítását az alperes visszavásárlási jogára vonatkozóan, ám ebben a szerződésmódosításban sem rendelkeztek a felek a felperes esetleges igényeiről, holott akkor a felperes az eredeti, szerződésben kikötött időponthoz képest már majdnem egy éve várt a vízjogi engedély Kft. általi megszerzésére.

A Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy a felperes által megvásárolt üzletrészhez kapcsolódtak ugyan az üzletrész értékét meghatározó jövőbeni jogosultságok és kötelezettségek - melyeket a felek a Kft. társasági szerződésében rögzítettek -, azonban ezek teljesülésének elmaradása az üzletrész átruházási szerződéstől való elállás, illetve annak felmondása jogszerűsége körében nem vizsgálhatók. A Pp.3.§ (1) bekezdése alapján a bíróság csak a kereseti kérelem keretei között vizsgálhatta a felek jogviszonyát.

A kifejtett indokokra tekintettel a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria, a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján, hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely az alperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) és b) pontja, (5) bekezdése, továbbá a 4/A.§ (1) bekezdése alapján, a kifejtett munkával arányban álló összegben állapította meg.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59.§ (1) bekezdése, továbbá a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 15.§ (1) és (3) bekezdése alapján a felperes köteles az illetékfeljegyzési joga (Itv. 62.§ (1) bekezdés i) pont) folytán le nem rótt, 10.500.000 Ft felülvizsgálati érték alapulvételével az Itv. 50.§ (1) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2013. április 9.

. Török Judit sk. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea sk. előadó
bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró